

Covid-19: voorschriften hygiëne en aanvullende adviezen voor de evenementenvergunning

Nu de maatregelen rond bijeenkomsten en evenementen versoepeld zijn, is het de verwachting dat er meer georganiseerd gaat worden. Daarom ontvangen gemeenten deze opgestelde voorschriften en adviezen. Ze zijn **specifiek gericht op hygiëne** en aangevuld met **extra coronamaatregelen**. Deze kunnen gemeenten delen met organisatoren van evenementen en/of kunnen gemeenten gebruiken om de 'corona plannen' van organisatoren te toetsen.

Dit document is een **aanvulling** op de informatie van het digitaal magazine van GGD / GHOR: <http://evenementeninformatie.vrnhn.nl/ghor-ggd-brochures>. Het **vervangt niet** de adviesaanvraag die gemeenten kunnen indienen via risicobeheersing@vrnhn.nl voor een integraal advies over de veiligheid en gezondheid bij een evenement ten behoeve van de vergunning.

<p>De Nederlandse corona-aanpak is erop gericht dat het virus onder controle blijft en de kwetsbare mensen in de samenleving beschermd worden. Inmiddels laten de cijfers positieve ontwikkelingen zien. Nu moeten we in control blijven. Ook nu we weer met meer mensen bij elkaar mogen zijn. Dat doen we door de standaard hygiënemaatregelen te hanteren. Daarnaast adviseren we extra hygiëne maatregelen.</p>	
<p>Algemene voorschriften vanwege COVID-19</p>	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Hanteer gezondheidsmaatregelen en communiceer dit duidelijk met bezoekers en medewerkers, bij voorkeur met pictogrammen. 2. Doe een gezondheidscheck bij bezoekers en medewerkers: https://www.rivm.nl/documenten/vragen-triage-aan-bezoeker Ontzeg bezoekers en medewerkers de toegang wanneer op 1 of meerdere vragen ja wordt geantwoord. 3. Zorg dat bezoekers en medewerkers de 1,5 meter afstand kunnen bewaren, zowel onderling als van elkaar. 4. Hanteer eventueel looproutes, tijdschema's en een deurbeleid. 5. Voorkom hotspots (plekken waar veel mensen samen komen, zoals bij toiletten, in- en uitgang, catering, garderobe/kluisjes). Zorg voor spreiding. 6. Zorg dat iedereen (bij binnenkomst) handhygiëne toe kan passen. Bij voorkeur handen wassen. Bij gebruik van handdesinfectans, zorg voor een middel met een hoge concentratie alcohol. https://www.ctgb.nl/onderwerpen/coronavirus---desinfectie/documenten/besluiten/2020/03/16/handdesinfectiemid-delen-professioneel-gebruik 7. Maak oppervlakken en handcontactpunten die veel worden gebruikt of aangeraakt meerdere keren per dag schoon. 8. Bij evenementen binnen; ventileer voldoende.	

Ventileren betekent: verse buitenlucht naar binnen, vervuilde binnenlucht naar buiten.

Natuurlijk ventileren gaat via roosters of klepraampjes, **mechanisch ventileren** bijvoorbeeld via ventielen. Goed ventileren is 24 uur per dag ventileren.

Luchten betekent dat extra ramen of deuren worden openzet. Een korte periode luchten (min. 10 minuten) kan snel de 'vervuilde' binnenlucht vervangen voor frisse lucht. Tijdelijk luchten is een aanvulling op ventileren, maar kan ventilatie niet vervangen.

Het advies is continu te ventileren en, wanneer mogelijk, ook zeker te luchten (ramen en deuren open).

Het is nog niet duidelijk of het gebruik van een **mobiele ventilator** in een gemeenschappelijke ruimte zorgt voor een grotere kans op besmetting. Uit voorzorg wordt daarom geadviseerd om enkel ventilatoren te gebruiken in gemeenschappelijke ruimten als er geen andere verkoeling mogelijk is. Let er dan wel op dat de luchtstroom van de ventilator niet direct van een persoon naar de andere gaat. **Meer informatie:** <https://lci.rivm.nl/ventilatie-en-covid-19>

Handige websites:

Het kader geeft adviezen hoe organisaties zich kunnen houden aan de Nederlandse maatregelen vanuit de Rijksoverheid:

<https://www.rivm.nl/coronavirus-covid-19/adviezen-werk-vrije-tijd/generiek-kader-coronamaatregelen>

Informatie voor organisatoren van (zakelijke) bijeenkomsten:

<https://www.eventplatform.nl/corona/protocol-voor-zakelijke-bijeenkomsten>

De algemene hygiënerichtlijn van het RIVM: informatie over desinfecteren en schoonmaken

<https://www.rivm.nl/hygienerichtlijnen/algemeen>

De hygiënerichtlijn evenementen van het RIVM:

<https://www.rivm.nl/hygienerichtlijnen/evenementen>

(tijdelijke) toiletten, handen wassen, schoonmaken en afvalverwerking

Vaak wordt tijdelijk sanitair geplaatst zoals dixies, krosurinoirs of toiletwagens, of wordt gebruik gemaakt van vaste toiletten. Handen wassen en schoonmaak zijn extra belangrijk.

Landelijke richtlijnen om het risico op overdracht van infectieziekten te verkleinen:

- Per **150** gelijktijdig aanwezige bezoekers is **1 toilet** aanwezig (met een minimum van 2 toiletten).
- Bij evenementen waar veel alcohol gedronken wordt, is **1 toilet per 75** gelijktijdig aanwezige bezoekers aanwezig.
- Bij elke toiletvoorziening is **handwasgelegenheid** aanwezig met stromend water, vloeibaar zeep, papieren handdoekjes en een afvalbak.
- De toiletten, toiletruimten en handwasgelegenheden worden regelmatig nagekeken, **gereinigd** en gelegegd.

- **Afvalwater** wordt via de bestaande riolering afgevoerd of opgevangen in speciaal daarvoor bestemde opslagtanks.
- **Voldoende afvalbakken** zijn bij aanvang van het evenement aanwezig en worden tijdig geleegd en opgehaald, zodat er geen afval rond of buiten de afvalbakken wordt gedeponerd.

Voor meer informatie zie de pagina '[Sanitaire voorzieningen](#)' en '[Afvalverwerking](#)' in het digitaal magazine van de GHOR/GGD <http://evenementeninformatie.vrnhn.nl/ghor-ggd-brochures>

Extra aanvullende maatregelen vanwege COVID-19:

- **Extra belangrijk** is voldoende **handwasgelegenheid** bij alle toiletten.
- Zorg voor mogelijkheden om **1,5 meter afstand** te kunnen houden, tijdens het **wachten**, bij de urinoirs die naast elkaar geplaatst zijn en tijdens het handen wassen.
- Zorg voor een vast persoon die **zicht houdt op de toiletten** en deze schoonhoudt ('toiletjuffrouw').
- Maak oppervlakken en handcontactpunten die veel worden gebruikt of aangeraakt meerdere keren per dag schoon, zoals toiletten, doorspoelknoppen, kranen, deurklinken, lichtknopjes, pinapparaat, etc. **Maak vaste afspraken over de schoonmaak.**
- Desinfecteren van de toiletten vanwege COVID-19 is niet nodig. **Goede schoonmaak met een allesreiniger is voldoende.**
- Zorg voor voldoende **ventilatie**.

Eten en drinken bij evenementen

Wanneer eten/drinken aangeboden wordt tijdens een evenement, wordt dit meestal bereid en verstrekt vanuit tijdelijke voorzieningen zoals mobiele taps, foodtrucks en (markt)kramen.

Wettelijke maatregelen vanuit de **Warenwet** en **HACCP** om het risico op overdracht van infectieziekten te verkleinen wanneer eten en drinken vanuit een mobiele of tijdelijke ruimte wordt verstrekt. De organisator draagt zorg (of laat zorgen) voor:

- **Stromend water** bij alle drink- en voedselbereidingsplekken voor handen wassen, schoonmaak en afwas.
- Duidelijk geïnstrueerde (vrijwillige) medewerkers m.b.t. **handhygiëne en persoonlijke hygiëne**.
- Schone en makkelijk te reinigen mobiele of tijdelijke ruimten.
- **Voldoende gekoeld en/of voldoende verhit** (bederfelijk) waar en bescherming tegen verontreiniging.
- **Gratis drinkwater** bij extreme hitte.
- Zie verder de **hygiëncode** voor de horeca: <https://www.khn.nl/hygienecode>

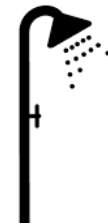
Voor meer informatie zie de pagina '[Eten en drinken tijdens evenementen](#)' in het digitaal magazine van de GHOR/GGD <http://evenementeninformatie.vrnhn.nl/ghor-ggd-brochures>

Extra aanvullende maatregelen vanwege COVID-19:

- **Extra aandacht voor handhygiëne** tijdens het bereiden, klaarzetten en eventueel overhandigen/uitreiken van eten en drinken.
- Zorg dat medewerkers én **bezoekers de handen kunnen wassen of desinfecteren**, daar waar gegeten en gedronken wordt.
- Zorg voor **looproutes**, voor zowel medewerkers als bezoekers.
- Zorg dat bij **uitgiftepunten bezoekers minimaal 1,5 meter afstand** kunnen houden van andere bezoekers.
- **Bij zitgelegenheden:** zorg voor 1,5 meter afstand. Is dit niet mogelijk; zorg voor schermen. Plaats eventueel ook schermen bij uitgiftepunten, als medewerkers geen 1,5 meter afstand kunnen houden van bezoekers.
- Maak **stoelen en tafels tussendoor schoon**.
- Laat bezoekers niet zelf borden en bestek pakken.
- Betaling bij voorkeur via PIN (geen contanten, geen muntjes).
- Organiseer **geen lopend buffet**, waarbij bezoekers zelf kunnen opscheppen.

Evenementen op open water, in grachten, in sloten

Het gaat over evenementen in natuurwater dat niet wordt gecontroleerd zoals (polder)sloten, meren of havens. Denk aan evenementen als cityswim wedstrijden, survival runs, mudruns, paalzitten, enz.

Landelijke richtlijnen om de kans op overdracht van infectieziekten te verkleinen bij niet officiële zwemwaterlocaties waar de waterkwaliteit onbekend is:

- Het parcours is voorafgaand aan het evenement gecontroleerd op **riool overstorten / rattenactiviteit / kadavers en stilstaand water**.
- Deelnemers zijn voorafgaand aan het evenement **geïnformeerd** over de mogelijke risico's en over het bezoeken van een huisarts bij klachten na het evenement.
- Tijdens het evenement zijn voorzieningen aanwezig zodat de deelnemers zich kunnen afspoelen met **schoon water**.

Voor meer informatie zie de pagina '[Evenementen rond een niet-officiële zwemwaterlocatie](http://evenementeninformatie.vrnhn.nl/ghor-ggd-brochures)' in het digitaal magazine van de GHOR/GGD <http://evenementeninformatie.vrnhn.nl/ghor-ggd-brochures>

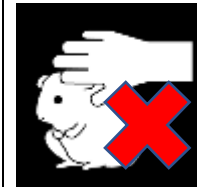
Extra aanvullende maatregelen vanwege COVID-19:

- Zorg voor mogelijkheden om 1,5 meter afstand te kunnen houden zowel voor de deelnemers als voor de bezoekers.
- Extra aandacht voor informatie aan deelnemers, gebruik bijvoorbeeld de Infographic →

(Huis)dieren op evenementen

Er zijn enkele gevallen bekend, waarbij een (huis)dier besmet is geraakt met COVID-19. De kans dat besmette (huis)dieren een rol spelen in de verspreiding van het virus is klein. Wel zijn goede hygiënische maatregelen nodig om zowel medewerkers als bezoekers te beschermen.

Landelijke richtlijnen en wettelijke maatregelen m.b.t. **hygiëne, gezondheid van de dieren en informatie** voor bezoekers om het risico op zoönose (infectieziekten waarbij mensen door dieren besmet worden) te verminderen:

- Het evenement met dieren is **aangemeld** bij de Nederlandse Voedsel en Warenautoriteit (NVWA).
- Alleen **gezonde en schone dieren** zijn aanwezig op het evenement.
- Het evenemententerrein, de looppaden en gebieden waar bezoekers komen zijn **vrij van mest**.
- **Handwasgelegenheid** is aanwezig voor de bezoekers en de eigenaren van de dieren.
- Bezoekers wordt geadviseerd een bezoek aan de **huisarts** te brengen bij **gezondheidsklachten na het evenement**.
- Bezoekers worden geïnformeerd over **infectierisico's voor zwangeren/ ouderen/ kinderen/ personen met een verminderde afweer**.

Zie verder <https://www.nvwa.nl/onderwerpen/tentoonstellen-en-verzamelen-dieren/eisen-gezelschapsdieren-op-markten-tentoonstellingen-of-beurzen>

Voor meer informatie zie de pagina '[Dieren bij evenementen](http://evenementeninformatie.vrnhn.nl/ghor-ggd-brochures)' in het digitaal magazine van de GHOR/GGD <http://evenementeninformatie.vrnhn.nl/ghor-ggd-brochures>

Extra aanvullende maatregelen vanwege COVID-19:

- Zorg dat medewerkers én bezoekers de **handen kunnen wassen of desinfecteren**, nadat dieren of hokken/kooien aangeraakt zijn.
- Zorg dat medewerkers en bezoekers **minimaal 1,5 meter afstand** kunnen houden van elkaar.
- Zorg voor looproutes voor de bezoekers.
- Wijs bezoekers erop dat er **niet geknuffeld** wordt met de dieren.
- Zorg voor **voldoende ventilatie**.

Tatoeëren, piercen en permanente make-up

De artiesten moeten gewoonlijk al aan strenge eisen voldoen. Extra maatregelen, ook voor publiek, zullen nodig zijn.

Bij tatoeëren, piercen en aanbrengen van permanente make-up tijdens evenementen zijn wettelijke maatregelen op basis van het **Warenwetbesluit 'Tatoeëren en piercen'** van toepassing.

Het evenement beschikt over een vrijstelling van vergunningsplicht is nodig op basis van de Regeling van de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport van 23 mei 2007, nr. VGP/PSL 2771003, houdende de Warenwetregeling: '**Vrijstelling vergunningplicht tatoeëren en piercen**'.

Deze heeft de organisator verkregen door:

- Het **Meldingsformulier** evenementen tatoeëren en piercen in te vullen. Klik [hier](#) voor het meldingsformulier.
- Zich **2 maanden voor aanvang** van het evenement te **melden bij de regionale GGD**: GGD Hollands Noorden, d.m.v. het toesturen van het meldingsformulier naar inspecties@ggdhn.nl
- De GGD heeft **voorafgaand aan het evenement een inspectie** uitgevoerd.

Voor meer informatie zie de pagina '[Tatoeëren, piercen of permanente make-up](#)' in het digitaal magazine van de GHOR/GGD <http://evenementeninformatie.vrnhn.nl/ghor-ggd-brochures>

Extra aanvullende maatregelen vanwege COVID-19:

- Bij de entree: zorg dat **bezoekers de handen wassen of desinfecteren**.
- Zorg voor **looproutes** voor de bezoekers en de mogelijkheid om 1,5 meter afstand te kunnen houden, zowel in looppaden als bij de tafel van de artiest.
- Maak handcontactpunten van deuren en andere oppervlakken die veelvuldig aangeraakt worden **meerdere keren per dag schoon**.
- Zorg voor **voldoende ventilatie**.

Specifieke vragen?

Stuur een e-mail met uw vraag naar Linda Lakenman llakenman@ggdhn.nl of José Kramer jkramer@ggdhn.nl of naar infectiepreventie@ggdhn.onmicrosoft.com